

Popiešius PIUS IX anks:

"Kiekvieno kataliko yra šventa priedermė parasti kataliką spaudą ir ją kuo plačiausiai paskleisti tarp žmonių. Geri laikraščiai yra madingiausių dalykų ir verti didžiausio užmojo."

Organas Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Sv. Juozapo Darbininkų Kooperatyvės Sąjungos

DARBININKA

— Metai —

UTARNINKAIS, KETVIRKARTIS TIK SUBATOMIS

Metams \$4.00

Užrašyti ir Bostono apskrityje metams \$3.00

"Darbininkas"

366 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. South Boston 629.

No. 80. Metai IX.

KETVIRTADENIS LIEPOS 17 D. 1924.

Kaina 4

Konferencija jau prasidėjo

DERYBOS PRASIDĖJO.

Sekmės 16 d. Londono užsienio reikalų ministerijos ofise atsidarė alijantų konferencija. Ši konferencija be galo svarbi ir yra vilties, kad ji padarys galę Europos netikrini padėčiai. Toje konferencijoje bus galutinai susitarta dėl Vokietijos reparacijų.

Konferencijoje vyriausiais delegatais yra Anglijos premieras MacDonald'as ir Prancijos premieras Herriot'as. Ameriką neoficialiai atstovaus ambasadorius Londone Frank B. Kellogg. Dalyvauja dar Belgija ir Italija.

Amerikonių nuomonė yra ta, kad konferencijoje tiek seksis, kiek ji laikysis išdirbtos amerikono Dawes' plano.

BOLŠEVIKAI ATSIIMA AUKSA.

Ryga, Latvija. — Per pastarąsias tris dienas sovietų prekybos delegacija išėmė 1,200,000 dolerių — beveik visus savo pinigus, kurie buvo depozituoti latvių bankuose.

Rygos bankai mano, kad tie pinigai pervedami į bolševikų bankus, idant tuo būdu padaryti įspūdis, kad bolševikai bankams, kad išimtieji šie pinigai buvo duplikuoti Berlyne ir Kopenhagoje, kur sovietų depozitai siekia daugiau kaip 10,000,000 dolerių.

Per pastaruosius dvejus metus sovietų delegacija Rygoje už visus pirkinius mokėjo Amerikos doleriais. Tų dolerių Maskvos valstybės bankas surenką iš žmonių, kuriems jų giminės Amerikoje atsiunčia, ypač iš žydų. Vien tik per Rygos bankus gyvenantieji Amerikoje žydai parsineša saviskiams Rusijoje apie milijoną dolerių kas mėnesis.

SKELBĖJŲ KONGRESAS.

Wembley, Anglija. — Šitame mieste, kur dabar yra pasaulinė paroda, atsidarė pasaulinė skelbėjų konferencija. Iš visų pasaulio kraštų yra delegatų, bet iš Šv. Valstijų daugiausia. Amerikoniams pagerbti prieš sesijų atidarymą sugrąžta Star Spangled Banner. Po to Anglijos sosto įpėdinis, Valijos princas atidarė sesijas. Princas buvo sutiktas su didžiausiu triukšmu. Princas užsiminė, kad toje konferencijoje užsimėgs amžini draugystė ryšiai. Kalbėjo Amerikos ambasadorius Kellogg. Jis užsiminė apie būsimąją alijantų konferenciją. Jis sakė, kad toji konferencija iširs didžiausius Europos ekonominius klausimus.

ATVYKS AMERIKON.

London. — Rugpj. 23 d. Anglijos sosto įpėdinis, Valijos princas atplauks į New Yorką, paskaus laivu Berengaria.

KIEK BUVO STREIKŲ.

Washington. — Darbo Departamentas liepos 12 d. turėjo 47 streikų, pavestų išrinkti sutakymo komisijai. Yra dar 10 gimę darbininkų ir kompanijų, kur iki streiko dar nedažė. Streiko laukia užima mašinistai, kepurininkai ir skrybelininkai.

PAGERĖJO DARBAI.

Hartford, Ct. — Rockville, audinimės buvo užsidarė viešuosiuose namuose, bet dabar jau vėl prasidėjo darbai. Kompanija gavo nemažai užsakymų.

DAUGIAU MASINŲ PERKA.

Washington. — Vokietija vis daugiau perka Amerikos pramoninių masinų. 1921 m. Vokietija buvo 31 šalis daugiausia pirkusi masinų. 1922 m. jau ji buvo 25-ta, o pernai ji buvo 23-ta. Perna Vokietija Amerikoje masinų pirkė už \$70,000,000.

ANGLIJOS KOOPERATYVAI.

Anglijos kooperatorių yra 4,500,000, šerų kapitalas \$400,000,000. Nesenai Nottinghamo kooperatoriai turėjo 66-tą metinį kongresą.

VOKIETIJOS SOCIALISTAI.

Berlin. — Vokietijos socialistų partija mokėsčius mokančių narių turi 1,260,000, iš jų 130,000 moterų. Užkarsčių turi 169.

KALTINA KASIERIŲ.

Lowell, Mass. — Old Lowell National Banko kasierius J. Harry Boardman apkaltintas nusikaltimu \$150,000. Iš tų pinigų patiai tekė \$25,000.

DIDŽIAUSI PREKYBOS CENTRAL.

Washington. — Shipping Board paskelbė, kurie miestai pereinatis metais daugiausia perleido prekių naminę ir užsieninėj prekyboj. Pirmą vietą, kaip lengva nuspėti užima New York. Štai miestai ir po kiek tonų prekių jie perleido 1923 m.:

New York	27,615,448
Los Angeles	11,495,456
Baltimore	8,341,435
New Orleans	8,290,350
Philadelphia	7,870,339
San Francisco	5,740,421
Boston	3,604,190
Buffalo	3,331,361

SUSEKE DAUG NARKOTIKŲ.

Akron, Ohio. — Valdžia suėmė narkotikų už apie \$150,000. Prie to suėmė du vyrų ir vieną moterį.

P. P. DAUKVARDIS.

baigęs advokato mokslus Georgetown universitete, Washington, D. C. Dabar jis yra L. D. K. S. Centro sekretorius ir "Darbininko" redakcijos narys.

JAU LONDONE.

London. — Šv. Valstijų Izdo. Departamento sekretorius Mellon jau Londone. Sakė atvykęs Europon be jokio oficialio reikalo.

BURTININKŲ UNIJA.

Paryžius. — Paryžiaus burtininkų, magikų, pranašų ir panašių amatų žmonės nutarė įsteigti uniiją. Tai daro, kad apsigyti nuo policijos "neteisetų" įsikisimų.

ŽUVIMAI KASYKLOSE.

Washington. — Gegužio mėnesyje šių metų kasyklose žuvo 131 žmogus. Per pirmuosius penkis šių metų mėnesius kasyklose žuvo 1,132 žmogus.

NELAIMES ŽIBALO KASYKLOSE.

Kalifornijos valstijoje pernai žibalo gamyboj žuvo 62 žmogus.

NORĖJO NUMAZINTI ALGAS.

Chicago. — Žydų kapyklose savininkai norėjo nukirsti darbininkams algas po \$6 savaitę. Po darbininkai išėjo streiką. Po keturių savaičių streiko darbininkai buvo priimti senomis išlygomis.

KIEK AMERIKOJE BERAŠČIŲ.

New York. — National Education Ass'n turėjo paskyrusi komisiją ištirti beraščių skaičių Šv. Valstijose. Susėkė, kad jų yra 4,333,111. Ir jie visi turi balsavimo teisę. Tiek balsuotojų gali nulemti prezidento išrinkimą.

ABEJOJA.

Rymas. — Italijos vyriausybė ir visuomenė visai mažai teiki ir getas alijantų konferencijos pasekmes. Nurodo, kad esąs toks nuomonių skirtumas, kad nepavyks susitaikinti. Del tos priežasties premieras Mussolini pats nevyko konferencijon, o paskyrė delegaciją.

Laimėjo amerikoni

LAIMĖJO AMERIKONAI.

Paryžius. — Amerikoni laimėjo olimpinę kovą žaismėse irklavimo lenktynėse. Lenktynės buvo ant 1000 metrų. Laimėjo Yale universiteto studentai. Plaukimo konkistė laimėjo būrys Amerikos merginų. Tėmies kovos laimėjo amerikietis Helas Willis.

ORGANIZUOJASI.

Long Beach, Cal. — Šios valstijos darbininkai varo alį prie valstybinio unių. Dabar redaguojami agitacija.

KLAUNAI IR BURLIOJ.

Hamburgo. — Iš Leningrado Rusijos valdžios laivas atgabeno 100,000 burlio. Tai didžiausias laivynas nuo 1914. Jie išpardos smulkiems krautyninkams už \$125,000.

ALGOS DĖLIŲ.

Kopenhaga. — Perna vidutinė Danijos alga už valandą buvo 137 oros. Amatinkams buvo mokama 167 oros valandų, paprastiesiems darbininkams 137 oros, moterims 86 oros. Dabar algos 2 nuos didesnes, negu pernai.

IPALEIDO 39 KALINIUS.

Kopenhaga. — Danija neseniai minėjo konstitucijos priedimo 75-tas sukaktuves. Soocialistinė to krašto valdžia prie tos progos paleido 39 kalinius. Kaikurie jų buvo uždarę iki gyvos galvos. Premieras prie tos progos barė parlamentą opozicijos partijas, kam jos stato savo reikalavimus ir neleidi valdyti taip, kaip soocialistai nori.

ROYE I PREMIERA.

Kairo, Egiptas. — Egipto premieras Zaghlul Paša, kuris tik rengė traukinio išvažioti į Aleksandriją, geležinkelio stoty buvo šovini iš revolverio sušėstas į dešinę ranką. Puoliai buvo tuojau sugautas. Jis yra jaunas, 20 metų vaikinys, vardu Abd-el-Char, studentas. Kadangi Zaghlul Paša yra žmonių labai mylimas ir gerbiamas, tai minia, sugavus šoviką, bailsai ji sumušė ir norėjo eia pat jam galą daryti. Policinai pavyko jį išplėsti iš minios rankų ir pagauti. Premieras, kuris yra senas, 77 metų amžiaus žmogus, nugalbenta ligoninė.

ŽUVO 400 CIVILIŲ.

Buenos Aires, Argentina. — Žinios iš Santos skelbia, kad įvyksianis mūšis su Sao Paulo sukilėliais būvė užmušta apie 400 civilių žmonių. Maistininkai esą įsteigė provizorinę valdžią So Paulo.

REIKALAUJA VISIŠKO PASIDAVIMO.

Rio De Janeiro. — Brazilijos valdžia paskelbė, kad Sao Paulo maistininkai atsiuntę savo atstovą su pasiūlymu daryti taiką, bet federalės kariuomenės divizionas vadai, kuris veda ataką prieš maistininkus, pasiūlymą atmetęs.

Kitas valdžios pranešimas sako, kad karinės operacijos prieš Sao Paulo maistininkus einančios sėkmingai. Iš viso ko matyti, sako pranešimas, kad maistininkai deda paskutines savo jėgas, bet jų jėgų negalima jiems ištęks. Ton tarpu federalės kariuomenės pozicija esanti daug geresnė ir ji visur imanti viršų.

KONFISKUOJA SANDELIUS.

Santos, Brazilija. — Federalės jėgos, kurios laiko apsupę Sao Paulo miestą iš pietų pusės yra susikonscentravusios ties Alto de Serra, 20 mylių į šiaurę nuo Santos. Karinė valdžia konfiskuoją maisto, drabužių ir vaistų sandėlius ir siunčia juos į Sao Paulo įiems, kur pasilikio išikini federali valdžiai.

KOMUNISTAI LIKO BE NIEKO.

Chicago. — Farmer - Labor "partijos", kurią komunistai buvo įsteigę St. Paulo konvencijoje, nebėliko. Tai "partija" komunistams sprogo kai nuilo būbulas.

Tai jau antra "partija", kurią komunistai buvo "užkariavę" ir kuri po "užkariavimo" tuojau jiems išnyko.

St. Paule įsteigtoji partija sumuško todėl, kad ta nekomunistų grupė, kur buvo prie jos prisidėjus, dabar vėl su ja atsiveikino. "Partijoj" beliko tik pačių komunistų sąjula.

William Mahoney, St. Paulo konvencijos vice-primininkas ir Minnesotos farmer-labor partijos primininkas, taipjau nacionalės farmer-labor partijos vykdomojo komiteto narys, bendrai su kitais komiteto nariais pareikalavo, kad tos konvencijos nominuotieji kandidatai: Duncan McDonald — prezidento vietai, ir Wm. Bouck — vice-prezidento vietai, ištrauktų savo kandidatūras, užleisdami vietą La Follettui.

Praeitą pėtvėją Workers' partijos žmonių kuopelė susirinkus Imperial Hall salej, 2409 North Halsted, Chicagoj, apsvačius vargus bėdas, nutarė vis tik nepasiduoti ir statyti savo partijos kandidatus. Nutarė ir padarė. Jie nominavo savo lyderį William Z. Fosterį kandidatū prezidento vietai, o newyorkietį Ben Gitlową kandidatū vice-prezidentui.

Žinios iš Lietuvos

IS OKUPUOTOS LIETUVOS.

Vilnius, 27-VI. Betgi sušprato. Iš Varšuvos atėjęs parėdymas sulaikyti lietuvių inteligentų, varmą iš Vilniaus krašto. Tuo būdu jau paliekamas Vilniuje Laikinojo Vilniaus Lietuvių Komiteto pirmininkas dr. D. Alseika su žmona ir tur būt bus palikta p. O. Zebrauskaitė.

Mokesčiai. Vilniaus gyventojams šiomis dienomis jau siuntinėjama pakvietimai mokėti butų ir turto mokesčius. Jeigu būtų galima pasakyti, kad būtų mokesčiai jau pradėta įteikti, tai būtų taisyklė, tačiau tai turto mokesčiai be jokios tvarkos uždėti: sugalvojto valdininkas ir parašė. Lieka tik tai neaišku, kuriam galui tada buvo reikalaujama savo laiku deklaruoti, jeigu jų davinių visai neatsiūrima. O kad taip yra, tai liudija visa elis atsitikimų, su kuriais mums teko susipažinti.

Maldos arelin. Birželio 20 d. procesijos buvo labai skaitlingos, žmonių buvo pilnos gatvės. Procesijose dalyvavo ir lietuviai. Tik labai keista, kad kai kurios lenkų procesijos nešiojo vėliavas su didžiuliais atelais. Nieko žmogus neįsistatė, kas čia yra bendra tarp maldos ir lenkų arelio, jeigu nepažintum Vilniaus endekų.

Vizituoja. J. M. Vilniaus Vyskupas Jurgis Matulevičius šiemet vizituoja Ašmenos dekanatą. Iš Vilniaus išvažiavo birželio 20 d. Vyskupas sufraganas K. Michalkievičius vizituoti Vilkaviškio apskritį (Gardino krašte).

Nauji kunigai. Birželio 14 d. tarp kelių įšventinta du lietuvių kunigų, baigusiu šiemet Vilniaus seminariją: kun. Budreckas ir kun. Mišinis.

Vėl suėmė. Policija suėmė "Lietuvos Kelio" Nr. 24 už p. Silvos straipsnį: "Antrieji Kryžiuočiai". "Dzien. Vil." labai blogai atpasakojo šio numerio turinį. Atrodo lyg "Dzien. Vil." laukia, kad už Sekminių įvykius uždraudimus lietuviui bus dėkingi.

Mokinių vakaras. Birželio 15 d. įvyko Vilniaus lietuvių mokinių vakaras.

IS KLAIPĖDOS KRAŠTO

Didelis turgus. Klaipėdos birželio 21 d. turgus sąrašys su metino muge išėjo labai didelis. Sviesto, kiaušinių, mėsos buvo daugiausia iš Did. Lietuvos privežta. Iš krašto prigabenta begalės pirmųjų žalesių ir daržovių, k. a. šalotų, ropių, ridikėlių, svogūnų, tomatų ir kt. begalės naminių ir lapkinių gėlių, net pirmųjų uogų, agrastų bei miško žemuočių. Kainos kiek atpigusios: mėsa 0.90 iki 1.10 lit. svarui, kumpis ir petys 1.30—1.40 lit., dešra minčių.

1.50—2, 50—2.80 lit., kumpis 3.50—3.80 lit., riešutai 3.00—3.50 lit., sviestas 2.00—2.50 lit., sūris 1.80—2.05 lit., taušas 0.50 lit., svarui. Riešutai 0.50—0.60, svogūnai 1.50 lit., agurkai 1.50 lit., morkos 2 lit., čyvučių, gv. buvo mažai.

Rambynio šventės atgavė. Iš Rambynio parvažlavo į Klaipėdą būrelis Lietuvių Vieniybės Dr. jos narių, kurie Klaipėdos archeologijos m. įsteigtos dr. jos nariai nuvyti šilutę pas dr. Schen ap. rėti krašto archeologinių surinktų reitenybų. Drauge važlavo būrelis Amerikonių tuvių p. p. Norkus, Sekys, vininkas, Ripkevičius ir kurie su klaipėdiškiais išvažiavo į Palangą švęsti Joninių ("Lietuva").

KAUNAS.

Užsienių prekybos ap. gegužės mėn. siekė 44,340 lit., iš jų 24,242,200 lit. eksportui ir 20,097,800 lit. importui. Tuo būdu eksporto ir importo skirtumas 4,165,400 lit. Per pirmuosius penkis mėn. mūsų prekybos balas suprastumė, kas čia yra bendra tarp maldos ir lenkų arelio, jeigu nepažintum Vilniaus endekų.

Nusikendo. Ketvirtadienį, VI, apie 12 val. Aukštoje nemunėje Karo mokyklos mados kareivui (ne kariui) Barzdaitiui Stasiui m. mandant su itais kareiv. Nemune, palei žydų kap. staugu pasirodė per b. kranjas ir jis pradėjo skaudamas pagelbos. Norint pastangų išgelbėti, įsiskendo.

Kar. Barzdaitis Stasy p. is Mažeikių apskrities, valst. valst. Pagarbių. Layonas iki šiol neatrastas.

Skesta. Praeitą savaitę sinuodydamos Nemune (Panemune) nusikendo dvi gaitės: Stankevičaitė ir Michaitė.

Birželio 21 d. Nemune skendo mokyns Virts. Lavonas nesurastas. Šeštadienį paskendo 3 mens. Sekundienį v. Renduolis — gelžkelių ninkas atrastas prie Marijos.

Rusų orlaivis Vytauto. Šeštadienį, birželio 21 d. lyne, Vytauto kalne Rusų orlaivis, kuris iš Karaliaučiaus — Kauno, Maskva. Orlaivis stov.

